

ρομίαν καθ' ἣν «Τὸ πνεῦμα καὶ ἡ εὐφυΐα εἶναι συνώνυμα τῆς μορφῆς, ὡσάκως δὲν κυβερνῶνται ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου.»

Ὁ ἔχων κοινὸν νοῦν δὲν ἔχει ἀνάγκη πνεύματος, τὴν δὲ ἀναγκαίαν αὐτῷ παιδείαν δύναται εὐκόλως ν' ἀποκτήσῃ ἂν συνειθίσῃ νὰ κρίνῃ ὀρθῶς. Ἀλλὰ πλὴν τῆς χρησιμότητος εἰς τὸν βίον ἡ πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἐν μακρᾷ ὅπως οὖν συναναστροφῇ ὀλίγον πνεῦμα μετὰ πολλοῦ νοῦς εἶναι μυριάκις πλέον εὐχάριστα τῆς ἀκρίτου εὐφυΐας. Μάρτυς τούτου ἔστω πάλιν ὁ Lavoche-foucauld, καθ' ὃν «Ὁ ἔχων πνεῦμα δύναται πολυλάκις νὰ ἦναι ἀνόητος ἄνθρωπος, οὐδέποτε ὁμοῦ ὁ ἔχων κρίσειν.»

Οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω μετὰ τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ἐλπίζων ὅτι θέλουσιν εὖρει ἐν αὐτῷ πλήρη ἰκανοποίησιν οἱ ἀντὶ τῆς συγχρόνου ἐπιπολαίου εὐφυΐας ἔχοντες κοινὸν νοῦν, οἱ δὲ κάτοχοι τῆς τοιαύτης εὐφυΐας θέλουσιν αἰσθανθῆ τὴν ἀνάγκη νὰ υποβάλωσιν αὐτὴν εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

P.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

4.—Διατί πολλά σώματα, ὅταν τ' ἀφήσωμεν ἐλεύθερα χωρὶς νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν φαινομένη τις δύναμις μηχανικῆ, κινῶνται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἐναντίον τῆς βαρύτητος, ὡς π. χ. ἐν τεμάχιον φελλοῦ, τὸ ὁποῖον ἐμβαπτίζομεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ ἔπειτα τὸ ἀφίνομεν ἐλεύθερον;

Διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀκολουθοῦσι τὸν νόμον τοῦ εἰδικοῦ βάρους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀρχιμήδους. Τί εἶναι δὲ εἰδικὸν βᾶρος καὶ ποία ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδους ἐξηγοῦμεν ἀμέσως. Ἄν κατασκευάσωμεν διαφόρους σφαίρας ἰσομεγέθεις, ἴσας π. χ. πρὸς τὴν σφαῖραν σφαιριστηρίου, ἀλλὰ ἀπὸ διαφόρους οὐσίας, μίαν ἐκ φελλοῦ, ἄλλην ἐκ μολύβδου καὶ ἄλλην ἐκ χρυσοῦ καὶ τὰς ζυγίσωμεν, θὰ ἴδωμεν ὅτι δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ βᾶρος. Ἄν δὲ συγκρίνωμεν τὸ βᾶρος ἐκάστης πρὸς τὸ βᾶρος ἴσης σφαίρας ἐξ ὕδατος, εὐρίσκομεν ὅτι ἡ ἐκ φελλοῦ σφαῖρα ζυγίζει τὸ ἐν τέταρτον τῆς ἐξ ὕδατος, ἐν ᾧ ἡ ἐκ μολύβδου ζυγίζει 12 φορὰς περισσότερον καὶ ἡ ἐκ χρυσοῦ κατασκευασθεῖσα 20 φορὰς. Ἄν δὲ τὸ βᾶρος τοῦ ὕδατος λάβωμεν ὡς μονάδα, οἱ ἀριθμοὶ $\frac{1}{4}$, 12 καὶ 20 ἐκφράζουσι τὸ εἰδικὸν βᾶρος τοῦ φελλοῦ, τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ χρυσοῦ.

Ἐξ ἄλλου μέρους κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀρχιμήδους, ὅταν ἐν σῶμα ἐμβαπτισθῇ ἐντὸς τοῦ ὕδατος, χάνει τόσον ἀπὸ τὸ βᾶρος του, ὅσον εἶναι τὸ βᾶρος τοῦ ἐκτοπιζομένου ὕδατος· ἐπομένως ὠθεῖται πρὸς τὰ ἄνω ὑπὸ δυνάμεως ἴσης πρὸς τὸ αὐτὸ βᾶρος.

Ἄν ὅθεν ἐμβαπτίσωμεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἐν τεμάχιον φελλοῦ, τοῦτο ὠθεῖται πρὸς τὰ ἄνω

ὑπὸ δυνάμεως τετραπλασίας τοῦ βάρους του, διὸ καὶ ἀνέρχεται καὶ ἐπιπλέει ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τεμάχιον σιδήρου ἀνέρχεται ἐμβαπτίζομενον ἐντὸς ὑδραργύρου, ὡς ὁ κᾶπνὸς πυρᾶς ἀνέρχεται εἰς ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας, τὰ δὲ νέφη διασχίζουσι τὴν ἀτμοσφαῖραν ὅπως ἐν πλοῖον τὰ κύματα τῆς θαλάσσης.

ΤΟ ΑΝΩ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Ἡμέραν τινὰ, λέγει ὁ μῦθος, αἱ ἀνώτεροι βαθμίδες τῆς κλίμακος ἐλάλησαν πρὸς τὰς κατωτέρας μεθ' ὑπεροφίας τὰ ἐξῆς· «Μὴ νομίζετε ὅτι εἴσθε ἴσαι μὲ ἡμᾶς. Σεῖς εἴσθε εἰς τὸν βόρβορον, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἄρχομεν ἐλευθέρως εἰς τὰ ὕψη. Ἡ ἱεραρχία τῶν βαθμίδων ἐγκατεστάθη ὑπὸ τῆς φύσεως, καθιερώθη ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ εἶνε νόμιμος.» Φιλόσοφος τις διαβαίνων ἐκείθεν ἤκουσε τὴν εὐγενῆ ταύτην γλώσσαν, ἐμειδίασε καὶ ἀνέστρεψε τὴν κλίμακα.

HENRI HEINE.

ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΘΥΕΛΛΑ

ΜΥΘΟΣ.

Εἰς τῶν Ἀθηναίων τοὺς δρόμους ἄνεμος προχθὲς ἐφύσα φοβερός ὥσει τυφῶν,
καὶ ἡ κόνις εἰς στροβίλους ὄλη ἀναβρίπτασθεῖσα
ἔφθανε μέχρι νεφῶν.

Κάρφη, ἄχυρα καὶ χῶμα καὶ φυλάρια πολλὰ
συνεγούρουμα μαζῷ τῆς,
καὶ ἀνέβαινον, κ' ὕψοντο καὶ ἐπέτων ὕψηλά,
κ' ἐτυφλοῦτ' ὁ παροδίτης.

«Τί καλά!» ἐνὸς ὕψοντο ἔλεγον τὸ ἐν τοῦ ἄλλου,
κ' ἔχαιρον ὁ συρφετός·
«Δὲν θὰ μᾶς πατήσῃ πλέον διαβάτου ποὺς βανδάλου·
ὁ Θεὸς εὐλογητός!»

«Δὲν θὰ σύρετ' εἰς τοὺς δρόμους τοῦ λοιποῦ τῶν Ἀθηναίων
ἢ ἢ ζωῆμας λεληθότως·
κ' εἰς ἡμᾶς τὸ μέλλον τέλος ἀνατέλλει φαιεῖον,
«φεύγ' ἢ νάρχη καὶ τὸ σκότος.»

«Ἐλεγον ὑπερηφάνως φύλα, ἄχυρα καὶ χῶμα,
καὶ ἐπέτων ὕψηλά!
καὶ οὐδ' ἔβριπτε κἂν βλέμμα τὸ ἀγέρωχόν των ὄμμα
εἰς τὴν γῆν μας χαμηλά.»

Πλὴν ἐξαίφνης—δυστυχία!—Ἐν τῷ μέσῳ τῆς χαρᾶς
τῆς ἐναερίου μάξης,
διαβρήγνυνται τὰ νέφη, καὶ νικᾶται ὁ βορρᾶς
ὑπὸ ὄμβρου καὶ χαλάξης.

Βρέχει, βρέχει, βρέχει... φύλα, κάρφη, ἄχυρα καὶ χῶμα
παρασύρει ἢ βροχῆ,
κ' εἰς τοῦ ὕψηλόν των θρόνον εἰς βορβόρου μαῦρον στρώμα
θάπτει ὅλα των παχῶ.

Οἱ καθαρισταὶ τῶν δρόμων ὄλοι τότε ἐν σπουδῇ
ἤλθον μὲ τὰ σάρωθρά των,
καὶ ἐσάρωσαν τὸν ὄγκον τὸν πολὺν καὶ ἀηδῆ
τῶν τοσοῦτων καθαρμάτων.

Ἐπιμύθιον τοῦ μύθου; Ἀναγνώστὰ μου, ἄς λείπῃ
εἰς τὸν σήμερον καιρὸν·
ἄς τὸ εὖρη ὅστις θέλει, καὶ ἂν θέλῃ ἄς τὸ εἴπῃ
ὁ μαντεύσας καὶ εὐρών.¹

1 Ἐκ τῶν Λορικών ποιημάτων Ἀγγέλου Βλάχου: 1876.

Ἐπελογίσθη ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος λαλεῖ κατὰ μέσον ὅρον τρεῖς ὥρας κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἤτοι ἑκατὸν λέξεις τὸ λεπτόν, δεκαεπένεα σελίδας εἰς 8^ο τὴν ὥραν, ὅδ τόμους τὸ ἔτος. Ἐννοεῖται δ' οὐκοθεν ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Τίς ἀπὸ σᾶς ἐπιμελεῖται τὴν ὑγιάν του τόσο, ὅσον καὶ τὴν περιουσίαν του; Μεταχειρίζεσθε τὰς δυνάμεις σας μὲ τόσῃ φειδῶ, μὲ ὅσῃ καὶ τὰ χρήματά σας; Ἀποφεύγετε τὰς καταχρήσεις καὶ τὰς ἀσυνέτους πράξεις μὲ τόσῃ προσοχῇ, μὲ ὅσῃ τὰς ἀσυνέτους δαπάνας καὶ τὰς κακὰς τοποθετήσεις τῶν κεφαλαίων σας; Κρατεῖτε ἀνοικτὸν λογαριασμὸν διὰ τὴν ἰδιοσυκρασίαν σας, ὅπως καὶ διὰ τὸ ἐπάγγελμά σας; Ἐξετάζετε κατὰ πᾶσαν ἑσπέραν τί ὑπῆρξεν ἐπιβλαβές καὶ τί ὠφέλιμον εἰς τὴν ὑγιάν σας, μεθ' ὅσης φρονήσεως ἐξετάζετε καὶ τὰς ὑποθέσεις σας; (Emile Souvestre).

* * Ἐὰν μόνον γνωρίσης πόσον ἀναξία εἶνε ἡ εὐνοία τῶν μεγάλων καὶ πόσον ἄστατος ἡ λεγομένη δημοτικότητα, ἐὰν ἐννοήσης ὅτι ἐν αὐταῖς οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ ἀμοιβαία ἀπάτη ὑπάρχει, τότε οὐδὲ στιγμὴν θέλεις δισταῖς νὰ καταφρονήσης τὴν ἐξωτερικὴν καὶ ψευδῆ ταύτην λάμπιν. (Zschokke).

* * Δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα ὀλιγώτερον γνωστὸν παρ' ὅ,τι ὅλος ὁ κόσμος ἐφείλει νὰ γνωρίζῃ, ΤΟΝ ΝΟΜΟΝ.

* * Ἡ ἀσφαλεστέρα μέθοδος διὰ τῆς ὁποίας λαός τις δύναται νὰ γείνη ὁ ἔσχατος τῶν λαῶν, συνίσταται εἰς τὸ νὰ φαντάζεται πάντοτε ὅτι εἶνε ὁ πρῶτος αὐτῶν.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἐπιμελὴ παραγγέλματα.

Πολὺ συντείνει εἰς τὴν ὑγιάν τὸ νὰ ἀερίζηται συχνὰ τὸ δωμάτιον τοῦ ἕνους. Πλανῶνται παρὰ πολὺ οἱ νομίζοντες ὅτι εἶνε ὠφέλιμον τὸ νὰ κρατῶσι κατὰκλειστα τὰ δωμάτια των καὶ περιτριγυρισμένους διὰ παραπετασμάτων τὰς κλῖνας των. Ὁ ἀήρ, τὸν ὁποῖον τότε ἀναπνέομεν, εἶνε νοσηματικός, ἡ δὲ φύσις ἐκδιώκει τὸν τοιοῦτον ἀέρα ἐκτὸς ἡμῶν διὰ τῶν πόρων καὶ τῶν πνευμόνων. Εἰς ἕν κατὰκλειστον δωμάτιον δὲν δύναται τις ν' ἀναπνεύσῃ εἰμὴ ἀέρα ἤδη ἀναπνευσθέντα, μεθ' ἑκάστην δὲ ἀναπνοὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον διαφθείρεται ὁ ἀήρ. Ὅταν πληρωθῇ ὁ ἀήρ ἐκ τῆς ὕλης ἐκείνης ἢ ἀναπνεόμεν καὶ ἤτις ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἡμετέρας τροφῆς, δὲν δύναται πλέον νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην, οὕτω

δὲ κατ' ἀνάγκην ἡ ὕλη αὕτη μένει ἐντὸς ἡμῶν καὶ μᾶς προξενεῖ διαφόρους ἀσθενείας.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Παραγγέλματα κατὰ τοῦ κεραυνοῦ.

Ἐφέλιμον εἶνε νὰ γνωρίζωμεν παραγγέλματα τινα, διὰ τῶν ὁποίων εἶνε δυνατόν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον νὰ προφυλαττώμεθα ἀπὸ τῆς μανίας τῶν στοιχείων. Περὶ τοῦ κεραυνοῦ παρατηροῦμεν ὅτι πρέπει:

1.- Νὰ μὴ καταφεύγωμεν ὑπὸ ὑψηλὰ δένδρα.

2.- Νὰ μὴ προφυλαττώμεθα ὑπὸ οἰκοδομῶν ὑψηλὰς, ὅταν αὐταὶ προστατεύονται ὑπὸ κεραυναγωγῶν. Νὰ μὴ μένωμεν ὑπὸ θύραν ἀνοικτὴν, ὑπὸ τὴν μεγάλην θύραν αὐλῆς ἐπίσης ἀνοικτὴν, ἢ ὑπὸ προστέγασμα.

3.- Ν' ἀπομακρυνώμεθα τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων καὶ τῶν συρμάτων δι' ὧν κρούονται οἱ κώδωνες τῶν οἰκιῶν.

4.- Ν' ἀφίνομεν ἀμέσως ἀπὸ τῶν χειρῶν ἡμῶν πᾶν ἐκ μετάλλου ὄργανον, (οἶον ὄπλα, δρεπάνην, δίκελλαν κλπ.), καὶ ν' ἀπομακρυνώμεθα αὐτῶν.

5.- Ν' ἀπομακρυνώμεθα ἐπίσης ἀπὸ τῶν ἀμαξῶν.

6.- Ἐὰν τὰ ἐπιφέροντα τὴν θύελλαν νέφη εὐρίσκωνται πολὺ χαμηλὰ καὶ ὑπεράνω τοῦ τόπου ἐνθα εὐρισκόμεθα, πρέπει νὰ πίπτωμεν κατὰ γῆς ἀμέσως, ὅταν δὲν ὑπάρχουσι δένδρα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα ἐκεῖ πλησίον.

7.- Ἐπὶ ὁδοῦ, ἐχοῦσθες ἐκατέρωθεν δένδρα τοῦ αὐτοῦ ὕψους, πρέπει νὰ βαδίζωμεν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, ἢ κάλλιον, ἐὰν ἦνε δυνατόν, ν' ἀπομακρυνώμεθα αὐτῆς, εἴτε πρὸς τὸ ἕν εἴτε πρὸς τὸ ἕτερον μέρος.

8.- Ἐπὶ πεδιάδος, ν' ἀπομακρυνώμεθα πάλιν παντὸς ἐξέχοντος ἀντικειμένου, οἶον μύλων ἢ τηλεγραφικῶν στύλων.

9.- Εὐρισκόμενοι τυχὸν ἐπὶ τοῦ ἵππου ἢ ἐν τῇ ἀμάξῃ, πρέπει νὰ καταβαίνομεν, καὶ ἀφοῦ δέσωμεν τὸν ἵππον ἀπὸ δένδρου ἢ ἀπὸ στύλου, πάλιν ν' ἀπομακρυνώμεθα.

10.- Ἐντὸς τῶν οἰκιῶν πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τοὺς σωλῆνας τῶν θερμαστῶν, τὰς ἐκ σιδήρου κλῖνας, τὰ μέρη τῆς οἰκίας ὅπου εὐρίσκονται τυχὸν πολλὰ ἐκ μετάλλου ἀντικείμενα, αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἐπιχρῶσους εἰκόνας, καὶ τὰς βιβλιοθήκας, ὅταν περιέχουσι βιβλία δεμένα.

11.- Πρέπει νὰ κλείωμεν τὰ παράθυρα καὶ νὰ μὴ μένωμεν πλησίον αὐτῶν· πρέπει νὰ μεταβαίνομεν πρὸς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς οἰκίας, ὅταν ἡ θύελλα ἔρχεται ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους.

12.- Ἐπὶ πλοίου πρέπει ν' ἀπομακρυνώμεθα τοῦ ἰσοῦ καὶ τῆς μηχανῆς τοῦ ἀτμοπλοίου.